

Bruksela, dnia 2 czerwca 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 52/2013

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w maju 2013 r.

(edukacja, nauka, kultura, prawa podstawowe, sprawy wewnętrzne, zatrudnienie)

Bruksela, maj 2013

1. **NOWOCZESNE TECHNOLOGIE** - Komisja proponuje nową europejską strategię przemysłową na rzecz elektroniki – lepiej ukierunkowane wsparcie na uruchomienie 100 mld euro nowych inwestycji prywatnych
2. **EDUKACJA** - 8 na 10 osób uważa, że projekty UE wspierają innowacje w szkole
3. **BADANIA NAUKOWE** - Sześć nowych klastrów naukowych wesprze strategię na rzecz Dunaju
4. **BADANIA NAUKOWE** - Komisja Europejska i CERN wspierają duży ośrodek badawczy na Bliskim Wschodzie
5. **AGENDA CYFROWA** - Administracja elektroniczna działa coraz lepiej, ale obywatele oczekują więcej
6. **KULTURA** - Łatwiejsze odzyskiwanie nielegalnie wywiezionych narodowych dóbr kultury
7. **KULTURA** - Wspaniała siódemka filmów wspieranych z programu Media rywalizuje o Złotą Palmę
8. **PRAWA PODSTAWOWE** - Za sprawą Karty UE: prawa podstawowe rzeczywistością obywateli
9. **OBYWATELSTWO UE** - Komisja proponuje 12 nowych działań na rzecz wzmocnienia praw obywateli
10. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Migracja siłą napędową rozwoju
11. **SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Komisja ustanawia europejską platformę społeczeństwa obywatelskiego przeciwko handlowi ludźmi
12. **ZATRUDNIENIE I SPRAWY SPOŁECZNE** - Bezpieczeństwo i higiena pracy. Komisja ogłasza konsultacje społeczne na temat przyszłości strategii politycznej UE

1. NOWOCZESNE TECHNOLOGIE - Komisja proponuje nową europejską strategię przemysłową na rzecz elektroniki – lepiej ukierunkowane wsparcie na uruchomienie 100 mld euro nowych inwestycji prywatnych

Komisja Europejska zainicjowała w dniu 23 maja br. kampanię na rzecz skoordynowanych inwestycji publicznych w sektorze mikro- i nanoelektroniki (jak np. półprzewodniki i chipy komputerowe), której celem jest poszerzenie zaawansowanej bazy produkcyjnej w Europie.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, **Neelie Kroes**, powiedziała: „Inne regiony świata aktywnie inwestują w chipy komputerowe, zatem i Europa nie może pozostać w tyle. Musimy umocnić i połączyć nasze istniejące atuty i rozwinąć nowe mocne strony. W celu umożliwienia takiej transformacji niezbędna jest szybka i zdecydowana koordynacja inwestycji publicznych na poziomie UE, państw członkowskich i regionów.”.

Europejski sektor elektroniki stanowi podstawę szerszej pojętej europejskiej konkurencyjności przemysłu, gdyż jest dla innych sektorów gospodarki, począwszy od energetyki po motoryzację i zdrowie, kluczową technologią wspomagającą. Rozwijający się prężnie sektor elektroniki ma zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Europie.

Neelie Kroes powiedziała: „Chcę podwoić naszą produkcję chipów tak, by stanowiła około 20 proc. produkcji światowej. Chciałabym, aby produkcja chipów w Europie była wyższa niż ich produkcja krajowa w Stanach Zjednoczonych. Jest to cel, który możemy osiągnąć, o ile odpowiednio zaplanujemy nasze inwestycje.”.

• Główne elementy strategii przemysłowej:

- zwiększone i lepiej skoordynowane inwestycje w działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną – zmaksymalizowanie wpływu inwestycji na poziomie UE i państw członkowskich dzięki ściślejszej współpracy transgranicznej (oczekuje się, że 70 proc. inwestycji publicznych będzie pochodzić z państw członkowskich, a 30 proc. z UE);
- wzmocnienie trzech europejskich klastrów elektronicznych o światowym znaczeniu: w Dreźnie (DE), Eindhoven (NL)/Leuven (BE) i Grenoble (FR) oraz połączenie ich z

innymi europejskimi przodującymi klastrami, takimi jak Cambridge (UK), Karyntia (AT), Dublin (IRL) i Mediolan (IT);

- strategia skupi się wokół trzech uzupełniających się osi: tańsze chipy (przejście na płytki silikonowe o wielkości 450 mm, surowce do produkcji chipów), szybsze chipy („More Moore”) oraz chipy inteligentniejsze („More than Moore”);
- zmobilizowanie 10 mld euro środków prywatnych, regionalnych, krajowych i unijnych na realizację wspólnych celów w zakresie badań naukowych i innowacji, w tym 5 mld euro za pośrednictwem wspólnego partnerstwa publiczno-prywatnego. Istniejące już siedem lat partnerstwo ma za zadanie objąć cały łańcuch wartości i innowacji w sektorze elektroniki, w tym finansowanie szeroko zakrojonych projektów innowacyjnych, w ramach unijnego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”.

Neelie Kroes dodała: „Dzięki europejskiej strategii przemysłowej będziemy lepiej przygotowani do przekształcenia innowacji inżynierskich na nadające się do wprowadzenia na rynek technologie.”

Pomyślna realizacja tej strategii zapewni:

- większą dostępność mikro- i nanoelektroniki dla kluczowych sektorów przemysłu w Europie;
- rozszerzenie łańcucha dostaw i ekosystemu, co zwiększy możliwości MŚP;
- zwiększenie inwestycji w zaawansowane technologie produkcyjne;
- stymulowanie innowacji w całym łańcuchu dostaw w celu podniesienia konkurencyjności europejskiego przemysłu.

Tak ambitne projekty Komisji mają poparcie naukowców i przemysłu elektronicznego, którzy pod koniec 2012 r. przedstawili, jak inwestycje o łącznej wysokości 100 mld euro mogłyby być prowadzone w latach 2013-2020.

- **Kontekst**

Podzespoły oraz układy mikro- i nanoelektroniczne mają zasadnicze znaczenie nie tylko dla cyfrowych produktów i usług; są także podstawą innowacyjności i konkurencyjności wszystkich najważniejszych sektorów gospodarki. Dzisiejsze samochody, samoloty i pociągi są bezpieczniejsze, bardziej energooszczędne i wygodne dzięki swym elementom elektronicznym. To samo dotyczy wielu innych znaczących sektorów, jak urządzenia medyczne i zdrowotne, sprzęt AGD, sieci energetyczne i systemy bezpieczeństwa. Z tego względu mikro- i

nanoelektronika są kluczowymi technologiami wspomagającymi oraz mają zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Unii Europejskiej.

Europejski przemysł elektroniczny, osiągając od 2000 r. wzrost wynoszący średnio 5 % rocznie, zatrudnia obecnie bezpośrednio 200 000 osób i wspiera pośrednio milion miejsc pracy; popyt tego sektora na wykwalifikowanych pracowników wciąż pozostaje niezaspokojony.

W ciągu ostatnich 15 lat podjęto znaczne wysiłki w celu zbudowania klastrów przemysłowych i technologicznych w Europie. Ze względu na szeroki zakres możliwości i dużą liczbę wyzwań, jakie stoją przed tą branżą, należy jak najszybciej zintensyfikować i skoordynować wszystkie istotne działania podejmowane w tej dziedzinie przez sektor publiczny w całej Europie.

Wszystkie sektory gospodarki w Europie skorzystają z tej strategii, gdyż co najmniej 10% PKB opiera się na produktach i usługach elektronicznych.

- **Przydatne linki**

Komunikat „Europejska strategia dotycząca podzespołów oraz układów mikro- i nanoelektronicznych”:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0298:FIN:PL:PDF>

Elektronika w agendzie cyfrowej: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/electronics>

Kluczowe technologie wspomagające:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/key_technologies/

2. EDUKACJA - 8 na 10 osób uważa, że projekty UE wspierają innowacje w szkole

Ponad 8 na 10 osób zaangażowanych w finansowaną przez UE inicjatywę wspierającą innowacyjne metody nauczania i udoskonalenie materiałów edukacyjnych dla dzieci uważa, że program miał na nie pozytywny i długofalowy wpływ. Według nowego badania, podobny odsetek osób stwierdził również, że bez wsparcia UE nie można by osiągnąć tych samych wyników.

Projekty były finansowane w ramach unijnego programu Comenius, który wspiera różne rodzaje działań takie jak partnerstwa szkół, szkolenia dla nauczycieli czy sieć szkół eTwinning.

Program ten jest częścią programu „Uczenie się przez całe życie”, którego następcą od stycznia 2014 r. będzie „Erasmus dla wszystkich”. W ramach programu Comenius co roku przeznaczają się ok. 13 mln EUR na rzecz uniwersytetów, placówek kształcących nauczycieli, organizacji pozarządowych oraz szkół, aby wspierać opracowywanie nowych metod nauczania i materiałów edukacyjnych. Innowacyjne nauczanie obejmuje na przykład wykorzystanie aktorstwa i nauk podstawowych w edukacji małych dzieci.

„Chcemy pomóc szkołom w przekazywaniu uczniom wiedzy, umiejętności i pewności siebie, których potrzebują, aby w pełni rozwinąć swój potencjał” powiedziała **Androulla Vassiliou**, komisarz UE ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży. „Wartość tej europejskiej inicjatywy polega na tym, że nauczyciele i szkoły poznają różne podejścia i zapoznają się z wiedzą fachową, co sprawia, że w szkołach wprowadzanych jest więcej innowacyjnych rozwiązań.”

Badanie wykazało, że największy pozytywny wpływ inicjatywa wywarła na osoby bezpośrednio zaangażowane w projekty, które stwierdziły, że poszerzyło to ich horyzonty, ułatwiło dostęp do najlepszych praktyk i innowacji oraz poprawiło umiejętności zawodowe w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych i zarządzania.

Większość organizacji zwraca uwagę przede wszystkim na takie korzyści jak możliwość nawiązania nowych kontaktów i stworzenia synergii, zarówno wewnątrz instytucji jak i z innymi placówkami. Wpływ projektów i sieci na system szkolnictwa jest mniej odczuwalny, ale większość respondentów uważa, że faktycznie istnieje, na przykład wtedy, gdy moduły szkoleń dla nauczycieli lub treść szkoleń opracowana w ramach projektu lub sieci zostają włączone do oficjalnych programów.

- **Kontekst**

„Badanie wpływu scentralizowanych działań Comenius: projekty wielostronne Comenius oraz sieci wielostronne Comenius” przeprowadziła dla Komisji Europejskiej grecka organizacja edukacyjna Ellinogermaniki Agogi w okresie od grudnia 2010 r. do grudnia 2012 r. Obejmowało ono badanie uczestników 145 projektów i sieci.

- **Przykłady projektów**

Projekt DICE obejmował 12 krajów (Węgry, Republikę Czeską, Niderlandy, Norwegię, Palestynę, Polskę, Portugalię, Rumunię, Serbię, Słowenię, Szwecję oraz Zjednoczone

Królestwo). Koncentrował się na pozytywnym wpływie nauki aktorstwa na rozwój uczniów. Organizacje pozarządowe oraz uniwersytety z tych krajów współpracowały przy prowadzeniu badań. Partnerami w programie były osoby prowadzące teatry edukacyjne i artyści, psychologowie i socjologowie. W ciągu dwóch lat Unia Europejska przekazała na współfinansowanie projektu kwotę 282 000 EUR .

W ramach projektu Naturbild uniwersytety i placówki szkolące nauczycieli z sześciu państw (Niemiec, Austrii, Węgier, Słowacji, Rumunii i Bułgarii) opracowały nową strategię nauczania, która ma pomóc dzieciom w przejściu z przedszkola do szkoły podstawowej. Konsorcjum przeprowadzało analizy nagrań wideo zabaw dzieci i lekcji, a następnie wykorzystywało je do szkolenia nauczycieli na specjalnych warsztatach. W ciągu dwóch lat unijne współfinansowanie dla projektu wyniosło 298 000 EUR .

Projekt DICE: <http://www.dramanetwork.eu/>

Projekt Naturbild: <http://www.projekt-naturbild.eu/>

- **Comenius i eTwinning**

Program Comenius jest dostępny dla szkół, nauczycieli i organizacji edukacyjnych z 27 państw członkowskich UE, Chorwacji, Islandii, Liechtensteinu, Norwegii, Szwajcarii i Turcji. Niektóre części programu są również dostępne dla organizacji z byłej jugosłowiańskiej republiki Macedonii oraz Serbii. W projektach i sieciach, na których skupiło się wspomniane nowe badanie, mogą brać udział również dodatkowi partnerzy z dowolnych innych państw.

eTwinning powstał w 2005 r. jako społeczność szkół w Europie i od tego czasu stale się rozwija. 200 000 nauczycieli i ponad 100 000 szkół z 33 europejskich państw (27 państw członkowskich UE, Islandia, Szwajcaria, Norwegia, Turcja, Chorwacja oraz była jugosłowiańska republika Macedonii) zarejestrowało się, aby móc korzystać z tego bezpłatnego i bezpiecznego środowiska umożliwiającego szkolenie nauczycieli i realizację wspólnych projektów edukacyjnych. Portal projektu eTwinning jest dostępny w 25 językach. W ramach inicjatywy eTwinning Plus, wdrożonej w marcu 2013 r., do społeczności eTwinning dołączyły wybrane szkoły z Armenii, Azerbejdżanu, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy.

- **Kim był Comenius?**

Unijny program Comenius dla szkół nazwany jest imieniem czeskiego pisarza i naukowca Jana Amosa Comeniusa (1592-1670), uważanego za ojca edukacji powszechnej opartej na równych

szansach dla wszystkich dzieci. Comenius mieszkał i pracował w wielu państwach europejskich.

- **Informacje dodatkowe**

Więcej o wielostronnych sieciach i projektach Comeniusa, w tym przepisy dotyczące finansowania, przykłady i wyniki projektów:

http://eacea.ec.europa.eu/llp/comenius/comenius_en.php

Komisja Europejska - Program Comenius:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/comenius_en.htm

Komisja Europejska - Edukacja i szkolenia:

http://ec.europa.eu/education/index_en.htm

3. BADANIA NAUKOWE - Sześć nowych klastrów naukowych wesprze strategię na rzecz Dunaju

Przedstawiciele Komisji Europejskiej, naukowcy i decydenci polityczni z czternastu krajów leżących nad Dunajem zainaugurowali 16 maja 2013 r. działalność sześciu klastrów naukowych, które mają przyczynić się do rozwoju gospodarczego naddunajskich regionów. Klastry będą zajmować się takimi zagadnieniami jak: woda; grunty i gleby, bioenergia, powietrze, wymiana i ujednoczenie danych oraz inteligentna specjalizacja. Klastry, zaprezentowane na spotkaniu wysokiego szczebla w Bratysławie, będą gromadzić również dowody naukowe wspierające strategię na rzecz Dunaju oraz rozwijać działalność naukową w naddunajskich regionach. Działalność klastrów zainaugurowano w obecności premiera Słowacji Roberta Fico oraz wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej **Maroša Šefčoviča**.

W swoim przemówieniu wiceprzewodniczący Komisji oświadczył, że: „Celem strategii UE na rzecz regionu Dunaju jest wsparcie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w tym regionie poprzez opracowywanie skuteczniejszych działań politycznych i zagwarantowanie odpowiedniego finansowania. Może nam w tym pomóc nauka – poprzez gromadzenie opartych na dowodach naukowych danych, które następnie przekazywane będą decydentom politycznym, pomagając im w podejmowaniu odpowiednich decyzji na rzecz regionu, który szczyty się ogromną różnorodnością geopolityczną i gospodarczą”.

Máire Geoghegan-Quinn, unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, dodała: „Dzisiejsza inauguracja stanowi doskonały przykład międzynarodowej współpracy naukowej i politycznej.

Tego typu inicjatywy powinny znaleźć swoich naśladowców w całej UE i poza nią. Działalność klastrów przyczyni się do rozwoju gospodarczego i naukowego w regionie”.

Ośrodki naukowe zajmujące się wodą, glebą, bioenergią i powietrzem będą analizować stan tych zasobów naturalnych w odniesieniu do potrzeb poszczególnych regionów związanych z ochroną środowiska naturalnego, nawadnianiem oraz rozwojem rolnictwa i energetyki. Klaster zajmujący się gromadzeniem danych ułatwi wymianę i ujednoczenie przejrzystych i porównywalnych informacji w dziedzinach takich jak bioróżnorodność, morfologia rzek, zagrożenia powodzią i suszą, jakość gleb i zbiorów oraz źródła energii i ich potencjał. Ośrodek ten opracuje również wspólny punkt dostępu do danych dla całego regionu – jego pierwsza wersja będzie gotowa pod koniec bieżącego roku. Klaster zajmujący się inteligentną specjalizacją zajmie się zagadnieniem skoncentrowania zasobów na realizacji najważniejszych priorytetów naukowych w oparciu o potencjał gospodarczy regionu naddunajskiego, tak aby podejmowane wysiłki i inwestycje nie były zbyt rozdrobnione.

Klastry będą platformą skupiającą społeczność naukową z czternastu krajów, przez które przepływa Dunaj; ich działalność wesprze większość akademii naukowych z regionu, Konferencja Rektorów Państw Naddunajskich (do której należą 54 uniwersytety) oraz wiele innych instytucji badawczych. Partnerzy naukowcy będą wybierać klastry, których działalność odpowiada ich dyscyplinom i wiedzy specjalistycznej. Inne zainteresowane strony również będą mogły uczestniczyć w ich działalności. Klastry przyczynią się do zacieśnienia współpracy nie tylko pomiędzy samymi naukowcami, ale również między naukowcami i politykami oraz wpłyną na skuteczniejsze wykorzystanie wyników badań naukowych w opracowywaniu strategii politycznych. Politycy będą raz do roku otrzymywać sprawozdania zawierające wyniki prac naukowców, natomiast sami naukowcy będą spotykać się regularnie.

- **Kontekst**

Omawianą inaugurację w Bratysławie swoją obecnością zaszczylicili również inni politycy: Minister ds. Strategii Gospodarczej Węgier Zoltán Cséfalvay, Federalny Minister ds. Nauki i Badań Naukowych Austrii Karlheinz Töchterle, Minister ds. Szkolnictwa Wyższego, Badań Naukowych i Rozwoju Technologicznego Rumunii Mihnea Costoiu oraz poseł do Parlamentu Europejskiego Edit Herczog.

Strategię UE ds. regionu Dunaju ogłoszono w 2011 r. po złożeniu dwa lata wcześniej wniosku przez rządy państw członkowskich UE. Strategia obejmuje cztery priorytety: lepsze połączenie regionu Dunaju ze światem, ochronę środowiska naturalnego, budowanie dobrobytu i

zwiększenie potencjału regionu Dunaju. Komisja Europejska opublikowała niedawno sprawozdanie z postępu prac w zakresie realizacji strategii na rzecz Dunaju, którego autorzy wzywają do wykorzystania dobrego początku i przyspieszenia realizacji strategii. Region Dunaju potrzebuje inteligentnych i strategicznych inwestycji, aby utrzymać swoją konkurencyjność, musi lepiej wykorzystywać lokalne zdolności oraz skuteczniej wydawać połączone środki finansowe pochodzące z funduszy europejskich, krajowych i regionalnych. Region powinien opracować strategiczne priorytety budżetowe oraz zlikwidować przeszkody dla innowacyjności, aby w pełni wykorzystać drzemiący w nim potencjał i tworzyć wysokiej jakości miejsca pracy.

W listopadzie 2011 r. Wspólne Centrum Badawcze (JRC), będące służbą naukową Komisji Europejskiej, wprowadziło w życie inicjatywę „Naukowe wsparcie strategii na rzecz Dunaju”. Inicjatywę tę poświęcono czterem zagadnieniom: ochronie środowiska naturalnego, nawadnianiu i rozwojowi rolnictwa oraz żeglowności i produkcji energii.

Czternaście państw należących do regionu Dunaju to: Niemcy, Austria, Węgry, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Bułgaria, Rumunia, Chorwacja, Serbia, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Ukraina i Mołdawia. Region ten zamieszkuje ponad sto milionów ludzi.

- **Ciekawe strony**

Druga konferencja wysokiego szczebla „Naukowe wsparcie strategii na rzecz Dunaju” (Bratysława, 16 maja 2013 r.) oraz szczegółowe informacje na temat najważniejszych klastrów:

http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=2470&obj_id=4480&dt_code=EVN&lang=en

Materiały z konferencji naukowych: uczestnicy, protokoły, prezentacje i sprawozdania (marzec 2013 r.):

http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=1410&obj_id=16440&dt_code=NWS&lang=en&ori=HLN

Pierwsza konferencja wysokiego szczebla „Naukowe wsparcie strategii na rzecz Dunaju” (Bruksela, 24 kwietnia 2012 r.):

http://ec.europa.eu/dgs/jrc/index.cfm?id=3910&obj_id=4120&dt_code=EVN&lang=en&ori=HLN

Strategia UE dla regionu Dunaju:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/danube/index_en.cfm

4. BADANIA NAUKOWE - Komisja Europejska i CERN wspierają duży ośrodek badawczy na Bliskim Wschodzie

Komisja Europejska i CERN zawarły 28 maja br. porozumienie w sprawie wsparcia budowy obiektu SESAME, jednego z najbardziej ambitnych ośrodków badawczych na Bliskim Wschodzie. SESAME jest tak zwanym źródłem promieniowania synchrotronowego, czyli urządzeniem, które w praktyce funkcjonuje jak ogromny mikroskop. Umożliwi ono naukowcom z tego regionu prowadzenie badań nad właściwościami zaawansowanych materiałów, procesów biologicznych i przedmiotów dziedzictwa kulturalnego. SESAME jest unikalnym wspólnym przedsięwzięciem z siedzibą w Jordanii, które skupia naukowców z Bahrajnu, Cypru, Egiptu, Iranu, Izraela, Jordanii, Pakistanu, Autonomii Palestyńskiej i Turcji – państw biorących udział w tym przedsięwzięciu. Oprócz zamierzeń naukowych, projekt ma na celu upowszechnianie pokoju w regionie dzięki współpracy naukowej.

Unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn** powiedziała: „Cieszymy się, że możemy połączyć siły z organizacją CERN, aby wesprzeć jeden z najbardziej ekscytujących projektów na Bliskim Wschodzie. Ośrodek SESAME nie tylko udostępni naukowcom z regionu najnowocześniejsze zaplecze badawczo-naukowe, ale pozwoli także zwrócić uwagę na znaczne postępy, jakie można osiągnąć w regionie dzięki pokojowej współpracy”.

Dyrektor generalny CERN Rolf Heuer powiedział: „SESAME jest obecnie jednym z najważniejszych projektów na świecie. Projekt ten bardzo przypomina CERN na początkowym etapie jego działalności, dlatego też bardzo się cieszę, że możemy znacznie przyczynić się do sukcesu tego młodego laboratorium”.

W ramach ogłoszonego porozumienia Komisja udzieli wsparcia dla tego projektu w wysokości 5 mln EUR, dzięki czemu CERN, we współpracy z SESAME, będzie w stanie dostarczyć magnesy dla nowego pierścienia akumulacyjnego elektronów, stanowiącego serce obiektu. Pozwoli to myśleć o uruchomieniu SESAME w 2015 r.

Dyrektor SESAME, prof. Khaled Tukan stwierdził: „Budowa SESAME postępuje w dobrym tempie i chcemy już możliwie jak najszybciej rozpocząć realizację programu naukowego. Umożliwi to nieoceniona pomoc ze strony CERN, przy hojnym wsparciu UE”.

Komisja Europejska już przekazała ponad 3 mln EUR na potrzeby projektu za pośrednictwem Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa oraz poprzez wsparcie systemów sieciowych, komputerowych i systemów przetwarzania danych w ramach projektu SESAME.

- **Kontekst**

Budowa obiektu SESAME (ang. *Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East*) rozpoczęła się w 2003 r. Podobnie jak CERN, projekt SESAME ustanowiono pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO). Głównym impulsem do rozwoju SESAME była darowizna elementów urządzenia dokonana przez laboratorium BESSY w Berlinie. Od tamtej pory rosnący krąg lokalnych naukowców prowadzi ścisłą współpracę z ośrodkami partnerskim z całego świata, a wkład ze strony kilku innych laboratoriów pozwolił uczynić obiekt SESAME ośrodkiem światowej klasy.

CERN, Europejska Organizacja Badań Jądrowych, jest wiodącym w skali światowej laboratorium zajmującym się fizyką cząstek elementarnych. Ma ona swoją siedzibę w Genewie. Obecnie jej członkami są Austria, Belgia, Bułgaria, Czechy, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Słowacja, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania i Włochy. Rumunia jest jednym z kandydatów, a Izrael i Serbia są członkami stowarzyszonymi na etapie przygotowań do członkostwa. Federacja Rosyjska, Indie, Japonia, Stany Zjednoczone Ameryki, Turcja, Komisja Europejska i UNESCO mają status obserwatora.

- **Odnosiniki do stron internetowych**

SESAME: <http://www.sesame.org.jo/sesame/>

CERN: <http://home.web.cern.ch/>

Unijna polityka w zakresie infrastruktury badawczej:

http://ec.europa.eu/research/infrastructures/index_en.cfm

5. AGENDA CYFROWA - Administracja elektroniczna działa coraz lepiej, ale obywatele oczekują więcej

Prawie połowa obywateli UE (46 proc.) posługuje się internetem aby znaleźć pracę, skorzystać z biblioteki publicznej, złożyć deklarację podatkową, zgłosić narodziny dziecka, złożyć wniosek o paszport lub skorzystać z innych usług administracji elektronicznej. 80 proc.

obywateli stwierdziło, że usługi publiczne online pozwalają im zaoszczędzić czas, 76 proc. docenia ich elastyczność a 62 proc. twierdzi, że dzięki nim wydaje mniej pieniędzy. Jednocześnie jednak użytkownicy są bardziej zadowoleni z bankowości internetowej (wskaźnik zadowolenia 8,5 w skali od 0 do 10) i zakupów przez internet (7,6) niż z elektronicznych usług publicznych (6,5).

Neelie Kroes, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, w odpowiedzi na te wyniki stwierdziła: „Tendencje w zakresie elektronicznych usług administracji publicznej w Europie są obiecujące. Skoro jednak użytkownicy są bardziej zadowoleni z bankowości internetowej niż z usług administracji elektronicznej, to znaczy, że administracja publiczna musi lepiej dostosować te usługi do potrzeb użytkowników. Dlatego też musimy zwiększyć starania, aby administracja elektroniczna działała ponad granicami.”

Europejska agenda cyfrowa ma na celu podniesienie wykorzystania usług administracji elektronicznej przez obywateli Unii do 50 proc. w roku 2015.

Przeprowadzone w 2012 r. studium porównawcze administracji elektronicznej objęło 28 000 użytkowników Internetu w 32 krajach. Najważniejsze ustalenia tego studium są następujące:

- wśród najbardziej popularnych usług wymieniano składanie deklaracji podatkowych (73 proc. użytkowników deklaruje dochody online), informowanie o przeprowadzce lub dokonywanie zmiany adresu (57 proc.) oraz zapisywanie się na studia wyższe i/lub składanie wniosków o stypendia dla studentów (56 proc.);
- podczas gdy 54 proc. ankietowanych nadal preferuje bezpośredni kontakt z urzędnikiem lub inne tradycyjne kanały komunikacji, co najmniej 30 proc. z nich zadeklarowało, że korzystałoby regularnie z usług administracji elektronicznej, jeśli świadczone by więcej usług dostosowanych do ich potrzeb;
- 47 proc. użytkowników administracji elektronicznej było całkowicie usatysfakcjonowanych poziomem usługi elektronicznej, 46 proc. było usatysfakcjonowanych jedynie częściowo.

W studium zasygnalizowano również konieczność udoskonalenia usług online w przypadku ważnych wydarzeń, takich jak utrata pracy czy znalezienie nowego zatrudnienia, zakładanie przedsiębiorstwa i zapisy na uczelnie.

- Dla osób żyjących we własnym kraju, średnio ponad połowę czynności administracyjnych związanych z tymi kluczowymi zdarzeniami w życiu można przeprowadzić w internecie. Strony internetowe podają informacje na temat pozostałych

etapów. Jednak aby wzmocnić pozycję obywateli konieczne są większa przejrzystość i interakcja z użytkownikami.

- Obraz ten jest mniej optymistyczny w przypadku prawie 2 mln osób, które przenoszą się z jednego państwa członkowskiego do drugiego lub dojeżdżają do pracy do innego państwa członkowskiego. Podczas gdy większość państw członkowskich dostarcza informacje na temat studiowania lub zakładania przedsiębiorstw przez osoby mieszkające za granicą, przeprowadzanie rejestracji w internecie jest mniej rozpowszechnione. Jedynie 9 państw umożliwia obywatelom z innego państwa członkowskiego UE zapisy na uczelnię za pośrednictwem internetu a 17 państw umożliwia im przeprowadzenie tą drogą niektórych etapów zakładania przedsiębiorstwa.

Studium porównawcze administracji elektronicznej:

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-7-ict-enabled-benefits-eu-society>

- **Kontekst**

Te i inne kwestie zostaną omówione przez przedstawicieli wysokiego szczebla z UE i innych państw (w tym państw rozwijających się) na konferencji „Wyznaczając kierunki rozwoju administracji elektronicznej”, która odbędzie się w Helsinkach w dniach 28-30 maja.

Licząc od 2001 r. jest to 10. studium porównawcze administracji elektronicznej. W tegorocznym badaniu oceniono sytuację w 27 państwach członkowskich UE oraz w Chorwacji, Islandii, Norwegii, Szwajcarii i Turcji. Po raz pierwszy w badaniu przeanalizowano zarówno stronę podaży usług administracji elektronicznej, jak i popytu na nie, w tym badanie użytkowników administracji elektronicznej. W badaniu uwzględniono również użyteczność, przejrzystość i kluczowe czynniki umożliwiające świadczenie usług administracji elektronicznej. Wreszcie w badaniu oceniono usługi online związane z trzema ważnymi zdarzeniami w życiu: utratą pracy lub znalezieniem nowego zatrudnienia, zakładaniem przedsiębiorstwa oraz podjęciem studiów na wyższej uczelni.

Od grudnia 2010 r. Komisja i władze publiczne państw członkowskich pracowały nad rozszerzaniem i poprawą usług oferowanych przez nie za pośrednictwem internetu. Plan działań na rzecz administracji elektronicznej zawiera czterdzieści szczególnych środków mających umożliwić obywatelom i przedsiębiorstwom korzystanie z usług elektronicznych. Komisja bada obecnie postępy poczynione w tej kwestii i przedstawi z nich sprawozdanie przed końcem 2013 r.

Plan działań na rzecz administracji elektronicznej:

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/european-egovernment-action-plan-2011-2015>

Komisja Europejska stawia sobie za cel wspieranie rozwoju świadczonych w sposób transgraniczny usług publicznych online i korzystania z nich. W szczególności Komisja przyczyniła się do finansowania zakrojonych na szeroką skalę projektów pilotażowych łączących różne krajowe systemy on-line i tworzących zasady działania europejskich transgranicznych usług publicznych. Trwają prace nad systemem identyfikacji elektronicznej (STORK 2.0), systemem e-zdrowie (epSOS) i e-sprawiedliwość (e-CODEX). Wcześniej rozpoczęte projekty pilotażowe: e-biznes (SPOCS) i e-zamówienia (PEPPOL, a obecnie Open PEPPOL ASBL) zostały pomyślnie ukończone. W latach 2014-2020 Komisja nadal zamierza wspierać wzajemnie połączone infrastruktury usług cyfrowych takie jak system identyfikacji elektronicznej i elektroniczne zamówienia publiczne, za pośrednictwem nowego instrumentu „Łącząc Europę”.

Równolegle przedstawiony w ubiegłym roku projekt wniosku w sprawie unijnych przepisów dotyczących identyfikacji elektronicznej, uwierzytelniania i podpisów elektronicznych ma zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość posługiwania się krajową tożsamością elektroniczną w celu uzyskania dostępu do usług publicznych w innych krajach UE. Przepisy te przyczynią się też do powstania wewnętrznego rynku podpisów elektronicznych i powiązanych elektronicznych usług zaufania.

- **Przydatne linki**

Studium i analiza państw:

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pillar-7-ict-enabled-benefits-eu-society>

Magazyn Build Connect Grow dotyczący projektów pilotażowych zakrojonych na szeroką skalę: <http://www.buildconnectgrow.eu/>

Strona internetowa dotycząca agendy cyfrowej: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

6. KULTURA - Łatwiejsze odzyskiwanie nielegalnie wywiezionych narodowych dóbr kultury

Komisja Europejska podejmuje nowe działania, aby pomóc państwom członkowskim odzyskać narodowe dobra kultury nielegalnie wyprowadzone z ich terytoriów. Wiceprzewodniczący Komisji **Antonio Tajani** zaproponował 30 maja br., aby rozszerzyć możliwości państw członkowskich w zakresie restytucji dóbr kultury, ponieważ obecnie obowiązujące przepisy okazują się niewystarczająco skuteczne w odzyskiwaniu nielegalnie wywiezionych narodowych dóbr kultury. Dzięki zmianom uda się ich odzyskać więcej, wydłużony zostanie termin wnoszenia roszczeń o zwrot, posiadacz przedmiotu, który za jego zwrot żąda rekompensaty, będzie musiał udowodnić, że nie nabył go będąc świadomym jego nielegalnego pochodzenia, poprawie ulegnie wymiana informacji pomiędzy organami krajowymi na temat przemieszczania dóbr kultury. Utrata obiektów sklasyfikowanych jako „narodowe dobra kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej” jest szczególnie dotkliwą formą nielegalnego obrotu własnością kulturową. Pozbawia ona obywateli ich historii i tożsamości, zagraża zachowaniu dziedzictwa kulturowego państw członkowskich.

Antonio Tajani, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorczość, powiedział: „Ochrona dziedzictwa kulturowego wszystkich państw członkowskich jest kwestią najwyższej wagi dla Unii Europejskiej. Dlatego też nasz wniosek jest konieczny dla dalszego zwiększenia skuteczności w walce z nielegalnym handlem dobrami kultury. Szkodliwe skutki tego handlu dla dóbr kultury narodowej stanowią poważne zagrożenie dla ochrony źródeł i historii naszej cywilizacji”.

Komisarz **Androulla Vassiliou** odpowiedzialna za edukację, kulturę, wielojęzyczność i młodzież dodała: „Wszyscy zgadzamy się co do wysokiej wartości dziedzictwa europejskiego i potrzeby wykorzystania wszystkich możliwych środków, aby je chronić, włącznie ze środkami na poziomie UE. Uważam, że musimy być w stanie szybciej wymieniać się informacjami dotyczącymi nielegalnie wywiezionych przedmiotów i informacje te powinny docierać do szerszego grona odbiorców. Potrzebujemy też ściślejszej współpracy między odpowiednimi instytucjami państw członkowskich”.

Obowiązująca obecnie dyrektywa Rady w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1993L0007:20010730:PL:PDF>

Nowa propozycja dyrektywy PE i Rady w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego (COM (2013) 311):

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/files/cultural_goods/com_2013_311/directive-proposal/com-2013-311_pl.pdf

Streszczenie i ocena skutków:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/single-market-goods/files/cultural_goods/com_2013_311/impact-assessment/resume-impact-assessment_pl.pdf

- **Propozycje mające na celu zwiększenie skuteczności odzyskiwania nielegalnie wywiezionych dóbr kultury**

Zaproponowane zmiany będą się odnosić do dóbr kultury sklasyfikowanych jako „narodowe dobra kultury”, wyprawdzonych niezgodnie z prawem po 1993 r. i znajdujących się na terytorium innego państwa członkowskiego.

Obecnie obowiązujące prawo UE zostanie wzmocnione dzięki następującym środkom:

- **Rozszerzenie zakresu** definicji dóbr kultury. Powinna ona obejmować wszystkie dobra kultury sklasyfikowane jako „narodowe dobra kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej” zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub procedurami administracyjnymi państw członkowskich UE.
 - **Wydłużenie terminu rozpoczęcia postępowania** w sprawach o zwrot w sądach państwa, w którym dany przedmiot obecnie się znajduje. Ze środka tego będą mogły skorzystać państwa członkowskie, które doświadczyły utraty danego przedmiotu.
 - **Wykorzystanie systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym celem ułatwienia współpracy administracyjnej oraz wymiany informacji** pomiędzy organami krajowymi.
 - **Nalożenie ciężaru dowodu na posiadacza** (w sprawach, w których wystąpiono o rekompensatę). W przypadku, gdy sąd krajowy nakazał zwrot przedmiotu, jeżeli posiadacze domagają się rekompensaty, będą oni musieli dowieść, że w chwili nabycia wykazali należyłą staranność i uwagę, aby upewnić się, że przedmiot pochodzi z legalnego źródła.
-
- **Dalsze działania**

Wniosek dotyczący uaktualnienia dyrektywy zostanie poddany pod obrady Parlamentu Europejskiego i Rady. Państwa członkowskie będą miały rok od jego przyjęcia na dostosowanie się do nowych przepisów.

- **Czego dotyczy propozycja?**

Propozycja dotyczy przeglądu dyrektywy 93/7/EWG w sprawie dóbr kultury nielegalnie wywiezionych z terytorium państwa członkowskiego. Celem przeglądu jest umożliwienie państwom członkowskim Unii Europejskiej domagania się zwrotu wszelkich dóbr uznanych za „narodowe dobra kultury”, które zostały nielegalnie wywiezione po 1993 roku.

- **Na czym polega problem?**

Nielegalny przemyt dóbr kultury stanowi zagrożenie dla dziedzictwa kultury państw UE. Aktualnie obowiązujący system okazał się mało skuteczny, jeśli chodzi o zwrot niektórych narodowych dóbr kultury.

- **Jakich zmian można oczekiwać?**

- ❖ Dyrektywa obejmowałaby wszelkie dobra kultury uznane zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub krajowymi procedurami administracyjnymi za „narodowe dobra kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej”.
- ❖ Dyrektywa przewidywałaby wydłużenie terminu przeprowadzenia postępowania w sprawie zwrotu przed właściwym sądem krajowym.
- ❖ Aby uzyskać rekompensatę w razie decyzji o zwrocie dobra, jego właściciel musiałby udowodnić, że w chwili zakupu nie mógł wiedzieć, iż nabywane przez niego narodowe dobra kultury zostały niezgodnie z prawem wywiezione z terytorium państwa członkowskiego.

- **Jakich korzyści można się spodziewać?**

Poprzez podniesienie poziomu ochrony dziedzictwa kultury krajów UE nowy system przyniesie korzyści wszystkim obywatelom, społecznościom lokalnym, instytucjom religijnym, państwom członkowskim i Unii Europejskiej.

- **Dlaczego działania należy podjąć na szczeblu UE?**

- ❖ Zwrot dóbr kultury ma wymiar międzynarodowy i jest uregulowany wspólnymi przepisami.
- ❖ Kwestia ta musi zatem zostać rozwiązana na poziomie UE.

- ❖ Istnieją międzynarodowe konwencje dotyczące zwrotu dóbr kultury, które zostały ukradzione lub nielegalnie wywiezione za granicę, lecz nie wszystkie kraje UE są stroną tych konwencji.

- **Kiedy proponowane przepisy powinny wejść w życie?**

W 2015 r.

- **Kontekst**

Nielegalny obrót dobrami kultury obejmuje wiele rodzajów działań – od nielegalnego wywożenia obiektów kultury bez wymaganego zezwolenia, po handel skradzionymi przedmiotami. Bardzo często proceder ten jest związany ze zorganizowaną przestępczością, szczególnie w przypadku krajów posiadających wspólny rynek pozbawiony granic oraz znaczne dziedzictwo kulturowe i historyczne.

Obecnie obowiązującą dyrektywę Rady 93/7/EWG przyjęto celem zagwarantowania zwrotu dóbr kultury sklasyfikowanych jako „narodowe dobra kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej” i należących do kategorii wymienionych w jej załączniku lub stanowiących integralną część zbiorów publicznych lub zasobów instytucji kościelnych. Załącznik zawiera listę różnych kategorii dóbr kultury, które kwalifikują się do zwrotu do państwa członkowskiego, z którego pochodzą i które są sklasyfikowane ze względu na wiek oraz określoną wartość lub próg wartości (np. przedmioty archeologiczne mające więcej niż 100 lat, obrazy i malowidła wykonane ręcznie, które mają więcej niż 50 lat oraz o wartości równej lub przekraczającej 150 tys. euro).

Sprawozdania krajowe i oceny Komisji wskazują, że dyrektywa jest rzadko stosowana, zaś jej skutki są ograniczone. W chwili obecnej ani nie odstrasza skutecznie przestępców, którzy specjalizują się w dobrach kultury, ani nie zapobiega handlowi dobrami kultury nieznanego pochodzenia.

7. KULTURA - Wspaniała siódemka filmów wspieranych z programu Media rywalizuje o Złotą Palmę

Trzydzieści filmów wspieranych przez unijny program MEDIA na rzecz branży filmowej będzie gościło na ekranach 66. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Cannes w dniach 15-26 maja. Siedem z nich będzie rywalizowało w konkursie głównym o prestiżową Złotą

Palme (zob. załącznik 1). Jednym z tych filmów jest „Le passé” Asghara Farhadiego, który zdobył w zeszłym roku nagrodę programu MEDIA Unii Europejskiej dla najlepszego nowego projektu filmowego. **Androulla Vassiliou**, komisarz UE ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży, wręczy nagrodę programu MEDIA Unii Europejskiej duńskiemu reżyserowi Thomasowi Vinterbergowi podczas „spotkań europejskich” (*European Rendezvous*) w dniu 19 maja.

„Bardzo się cieszę, że europejskie filmy zakwalifikowane do finansowania z programu MEDIA są znowu w centrum uwagi na festiwalu w Cannes. Program Media działa na rzecz silnego europejskiego przemysłu filmowego oraz różnorodności kulturowej. Będzie on nadal wspierać naszych najbardziej utalentowanych filmowców w ramach nowego programu „Kreatywna Europa”. Nasze filmy odnotowały znaczne sukcesy w poprzednich konkursach na festiwalu w Cannes i jestem pewna, że ten rok nie będzie stanowił pod tym względem wyjątku”, powiedziała **Androulla Vassiliou**.

Oprócz siedmiu filmów zakwalifikowanych do konkursu głównego (czyli oficjalnej selekcji), cztery filmy wspierane z programu MEDIA zostaną zaprezentowane w ramach sekcji The Directors’ Fortnight (*Quinzaine des Réalisateurs*), jeden w ramach sekcji „Un Certain Regard” oraz jeden w ramach sekcji „La semaine de la Critique”, która ma na celu odkrycie nowych talentów. Dziewięć spośród ostatnich 12 zdobywców Złotej Palmy otrzymało wsparcie w ramach programu MEDIA, w tym „Amour” (*Miłość*) Michaela Haneke w zeszłym roku (zob. załącznik 2).

- **Kontekst**

Od 1991 r. w ramach programu MEDIA (francuski akronim oznaczający „działania wspierające rozwój przemysłu audiowizualnego”) zainwestowano 1,6 mld euro na rzecz rozwoju projektów filmowych, dystrybucji, szkolenia i innowacyjności, w celu zwiększenia różnorodności i konkurencyjności europejskiej branży filmowej i przemysłu audiowizualnego na arenie międzynarodowej.

W ramach programu MEDIA 2007-2013 zainwestowano 755 mln euro w europejską kinematografię. Około połowę środków otrzymują dystrybutorzy pokazujący filmy wyprodukowane poza ich krajem 20 % przyznawane jest na rozwój nowych projektów filmowych, zaś reszta przeznaczona jest na wspieranie działań marketingowych i szkoleń. Firmy produkcyjne wybrane do dofinansowania z programu MEDIA otrzymują dotację w wysokości średnio 50 000 euro.

- **Spotkania europejskie (European Rendezvous) w Cannes**

Coroczne „spotkania europejskie” (*European Rendezvous*) na festiwalu w Cannes odbędą się w dniach 19-20 maja. Głównym tematem tych spotkań są wydarzenia powiązane z programem MEDIA. Jest to także okazja dla komisarz Vassiliou do spotkania się ze specjalistami oraz decydentami z branży filmowej. Komisarz wygłosi przemówienie na seminarium poświęconym wzmocnieniu europejskiego „wyjątku kulturalnego”, organizowanym przez Francuski Instytut Filmowy (CNC, centre national du cinéma et de l'image animée) w dniu 20 maja o godz. 10.00, po którym odbędzie się zorganizowany przez Komisję Europejską okrągły stół na temat kinematografii i innych form sztuki (od 10.30 do 12.00).

- **„Kreatywna Europa” — przyszłość programu MEDIA**

W roku 2014 rozpoczyna się nowa era dla programu MEDIA w ramach programu „Kreatywna Europa”. W ramach tego nowego programu będą nadal udzielane dotacje wspierające rozwijanie projektów filmowych, szkolenia i dystrybucję; uruchomiony zostanie również nowy fundusz gwarancji kredytowych mający na celu ułatwienie dostępu do finansowania dla sektora kultury i innych sektorów kreatywnych. Program „Kreatywna Europa” będzie dysponował ogólnym budżetem szacowanym na około 1,3 mld EUR w latach 2014-2020, co oznacza wzrost o prawie 9 % w stosunku do obecnych programów „MEDIA” i „Kultura”.

- **Dodatkowe informacje**

Komisja Europejska: [Program MEDIA](#)

Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Cannes: <http://www.festival-cannes.fr/>

ZAŁĄCZNIK 1: Filmy, które otrzymały wsparcie w ramach programu MEDIA obecne na festiwalu w Cannes w 2013 r.

- **Oficjalna selekcja**

Tytuł filmu, reżyser i kraj(e) produkcji. Podane kwoty odpowiadają kwocie finansowania z programu MEDIA otrzymanej do tej pory przez dany film.

Michel Kohlhaas (Michael Kohlhaas)– Arnaud Des Pallieres (Francja/Niemcy)

Wsparcie z programu MEDIA: 57 000 EUR

Le Passé (The Past) — Asghar Farhadi (Francja)

Wsparcie z programu MEDIA: 110 000 EUR

Jeune et Jolie (Young and Beautiful) - François Ozon (Francja)

Wsparcie z programu MEDIA: 52 000 EUR

La Grande Bellezza (The Great Beauty) - Paolo Sorrentino (Włochy/Francja)

Wsparcie z programu MEDIA: 75 000 EUR

Borgman - Alex van Warmerdam (Holandia)

Wsparcie z programu MEDIA: 44 000 EUR

Only God Forgives (Tylko Bóg wybacza)- Nicolas Winding Refn (Dania)

Wsparcie z programu MEDIA: 60 000 EUR

Only Lovers Left Alive –Jim Jarmusch (Wielka Brytania)

Wsparcie z programu MEDIA: 106 000 EUR

- **Un Certain Regard**

L'image manquante - Rithy Panh (Francja)

Wsparcie z programu MEDIA: 60 000 EUR

- **Quinzaine des Réalisateurs**

The Congress (Kongres) - Ari Folman

(Izrael/Niemcy/Polska/Francja/Luksemburg/Belgia)

Wsparcie z programu MEDIA: 232 500 EUR

Henri - Yolande Moreau (Francja/Belgia)

Wsparcie z programu MEDIA: 110 000 EUR

Last Days on Mars - Ruairi Robinson (Wielka Brytania /Irlandia)

Wsparcie z programu MEDIA: 50 000 EUR

Tip Top -Serge Bozon (Francja/Belgia/Luksemburg)

Wsparcie z programu MEDIA: 90 000 EUR

- **Semaine de la Critique**

Salvo - Fabio Grassadonia i Antonio Piazza (Włochy/Francja)

Wsparcie z programu MEDIA: 112 000 EUR

ZAŁĄCZNIK 2: Filmy wspierane z programu MEDIA, które zdobyły Złotą Palmę

2012: *Amour (Miłość)* – Michael Haneke (Austria/Francja)

2009: *Das Weisse Band (Biała wstążka)* – Michael Haneke (Austria/Niemcy)

2008: *Entre Les Murs (Klasa)* – Laurent Cantet (Francja)

2007: *4 Months, 3 Weeks and 2 Days (4 miesiące, 3 tygodnie i 2 dni)* – Christian Mungiu (Rumunia)

- 2006: *The Wind That Shakes The Barley (Wiatr buszujący w jęczmieniu)* – Ken Loach (Wielka Brytania))
- 2005: *L'Enfant (Dziecko)* – Jean-Pierre i Luc Dardenne (Belgia)
- 2002: *Le Pianiste (Pianista)* – Roman Polański (Francja/Niemcy/Polska/Wielka Brytania)
- 2001: *La Stanza Del Figlio (Pokój syna)*- Nanni Moretti (Włochy)
- 2000: *Dancer in the Dark (Tańcząc w ciemnościach)*– Lars Von Trier (Dania)

8. PRAWA PODSTAWOWE - Za sprawą Karty UE: prawa podstawowe rzeczywistością obywateli

Karta praw podstawowych Unii Europejskiej jest od trzech lat dokumentem prawnie wiążącym; jej wpływ jest coraz znaczniejszy. Staje się punktem odniesienia nie tylko dla instytucji UE przy opracowywaniu przepisów prawa, ale także dla europejskich i krajowych sądów, przez co obywatele w Europie mogą faktycznie korzystać z praw podstawowych. Powyższe dane pochodzą z trzeciego sprawozdania rocznego za 2012 r. w sprawie stosowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w którym przy pomocy szeregu spraw dotyczących praw podstawowych ukazano, że UE nie zaprzestaje budowy bardziej spójnego systemu ochrony praw podstawowych obywateli. Do tego sprawozdania dołączone jest nowe sprawozdanie za 2012 r. na temat równości kobiet i mężczyzn. Równocześnie planowany jest szereg nowych działań mających wzmocnić prawa obywateli, które Komisja przedstawiła w swoim sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE za 2013 r.

„Prawa podstawowe są fundamentem, na którym opiera się Unia Europejska, dlatego trzeba o nie nieustannie dbać i zabiegać. Obywatele tego właśnie od nas oczekują” powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Komisja jest zdecydowana być tu przykładem dla innych. Dlatego podjęto działania, aby wdrażać prawa podstawowe wszędzie tam, gdzie Unia ma prawo do tego prawo: w zakresie zapewniania ochrony danych osobowych, promowania równości kobiet i mężczyzn czy zapewniania prawa do rzetelnego procesu sądowego. Karta praw podstawowych UE jest czymś więcej niż tylko dokumentem — staje się ona rzeczywistością dla 500 milionów obywateli UE. Również sądy krajowe mają swój wkład w zwiększanie jej znaczenia.”

Sprawozdanie przedstawia w zarysie, w jaki sposób prawa podstawowe wdrażane są w UE w ciągu ostatnich lat. Ukazuje ono, na przykład, w jaki sposób instytucje UE biorą pod uwagę prawa zawarte w Karcie podczas proponowania i przyjmowania prawodawstwa UE, podczas gdy państwa członkowskie są związane postanowieniami Karty tylko wówczas, gdy wdrażają

politykę i przepisy UE. Sprawozdanie zostało podzielone na sześć rozdziałów, które odpowiadają sześciu tytułom Karty praw podstawowych UE: Godność, Wolność, Równość, Solidarność, Prawa obywatelskie i Wymiar sprawiedliwości.

Ze sprawozdania wynika, że kwestie dotyczące praw podstawowych najczęściej zgłaszane w listach od obywateli do Komisji dotyczyły swobodnego przemieszczania się i pobytu (18% wszystkich listów w sprawie praw podstawowych do Komisji), funkcjonowania krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości (15%), dostępu do wymiaru sprawiedliwości (12,5%), wolności wyboru zawodu i prawa do podejmowania pracy (7,5%), integracji osób niepełnosprawnych (4,5%) oraz ochrony danych osobowych (4%) (pełen podział zob. załącznik).

- **Dwa sposoby wprowadzenia Karty w życie**

1. Działania Komisji na rzecz propagowania Karty

Tam, gdzie UE posiada uprawnienia do działania, **Komisja może zaproponować prawodawstwo UE**, które stanowi praktyczne zastosowanie praw i zasad Karty.

Przykłady **wniosek Komisji** w 2012 r., obejmują:

- propozycja zasadniczej reformy unijnych przepisów o ochronie danych osobowych;
- aktywne podejście, aby przyspieszyć osiągnięcie równowagi płci w zarządach europejskich spółek notowanych na giełdzie;
- działania na rzecz zabezpieczenia praw proceduralnych i praw ofiar.

Jako strażnik Traktatów, Komisja jest w razie potrzeby zobowiązana do interwencji, aby zapewnić, że państwa członkowskie wdrażają prawo UE skutecznie i zgodnie z Kartą.

Przykłady **postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego** w 2012 r. obejmują:

- Zakwestionowanie przez Komisję wcześniejszej emerytury około 274 sędziów i prokuratorów na Węgrzech, po tym jak rząd węgierski obniżył nagle obowiązkowy wiek emerytalny dla tych zawodów z 70 do 62 lat. Trybunał Sprawiedliwości UE poparł stanowisko Komisji, że wprowadzenie takiego ustawowego wieku emerytalnego jest niezgodne z unijnym prawem o równym traktowaniu (z dyrektywą zakazującą wszelkiej dyskryminacji ze względu na wiek oraz z art. 21 Karty);

- postępowanie w sprawie egzekwowania prawa małżonków tej samej płci lub zarejestrowanych partnerów do dołączenia do obywateli UE i przebywania z nimi na Malcie (na mocy unijnej dyrektywy w sprawie swobodnego przepływu).

2. Działania sądów w oparciu o Kartę

Po upływie zaledwie trzech lat jej obowiązywania w prawie pierwotnym stosowanie Karty przez **sądy krajowe** w przypadkach podlegających prawu UE można postrzegać jako pozytywny sygnał. Austriacki Trybunał Konstytucyjny wydał na przykład przełomowe orzeczenie w sprawie stosowania Karty w przegłądzie zgodności krajowego systemu sądownictwa pod kątem zgodności z konstytucją. Trybunał ten orzekł, że w sprawach dotyczących zasadności prawodawstwa krajowego można powoływać się na prawa i zasady Karty UE.

Także **Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej** w swoich orzeczeniach coraz częściej odwoływał się do Karty: liczba orzeczeń, w których w uzasadnieniu przywołano Kartę, wzrosła niemal dwukrotnie: z 43 w 2011 r. do 87 w 2012 r. Także sądy krajowe kierujące pytania do Trybunału Sprawiedliwości (orzeczenia w trybie prejudycjalnym) częściej odwoływały się do Karty: w 2012 r. liczba takich przywołań wzrosła o ponad 50% w porównaniu z 2011 r.: z 27 do 41.

Coraz częstsze odwoływanie się do Karty przyczynia się do uspoźnienia systemu ochrony praw podstawowych, który gwarantuje równy poziom praw i ochrony w ramach wdrażania prawa UE we wszystkich państwach członkowskich.

Ochrona praw podstawowych wzmocni się jeszcze bardziej przez **przystąpienie UE do europejskiej konwencji praw człowieka**. Zakończono już negocjacje w sprawie umowy o przystąpienia.

- **Poprawa znajomości Karty**

W 2012 r. Komisja otrzymała od obywateli i parlamentarzystów europejskich ponad 4000 listów, petycji i zapytań dotyczących kwestii związanych z prawami podstawowymi. Większość listów (58%) dotyczyła sytuacji, w których Karta miała zastosowanie. Pokazuje to, że starania Komisji zmierzające do podniesienia świadomości co metody i możliwości zastosowania Karty przynoszą owoce: w 2010 r. odsetek listów dotyczących spraw niewchodzących w zakres kompetencji UE wynosił aż 69%.

- **Sprawozdanie dotyczące postępów w zakresie równości płci w 2012 r.**

Aby dokonać oceny postępów w zakresie prawa podstawowego do równego traktowania, opublikowano także oddzielne sprawozdanie dotyczące postępów w realizacji europejskiej strategii na rzecz równouprawnienia płci. Stwierdzono w nim, że **kobiety stanowią rosnący odsetek siły roboczej w UE** i w coraz większym stopniu są głównym żywicielem rodziny. Udział kobiet pracujących wzrósł z 55% w 1997 r. do 62,4% w chwili obecnej. Jest on jednak nadal znacznie niższy niż udział pracujących mężczyzn (74,6%). Przed kryzysem we wszystkich krajach europejskich kobiety powoli doganiały mężczyzn na rynku pracy. Kryzys wstrzymał jednak ten pozytywny trend. W przypadku zatrudnienia mężczyzn spadek był szybszy i znaczniejszy niż w przypadku zatrudnienia kobiet, co jest rzeczywistą przyczyną zmniejszenia się różnic w udziale zatrudnienia kobiet i mężczyzn.

Kobiety nadal napotykają **wysokie bariery w awansie na najwyższe szczeble podejmowania decyzji**. Wniosek Komisji dotyczący równowagi płci w zarządach spółek notowanych na giełdzie jest znaczącym osiągnięciem na drodze równości płci. Gorące debaty publiczne i środki regulacyjne wpłynęły na poprawę równowagi w zakresie obecności kobiet i mężczyzn w procesie podejmowania decyzji, a dane liczbowe za 2012 r. dotyczące kobiet w zarządach ukazują najwyższą dotychczas odnotowaną zmianę w skali roku.

Chociaż ze sprawozdania wynika, że nastąpił pewien postęp, w większości dziedzin jest nadal jeszcze wiele do zrobienia. Aby osiągnąć cele strategii „Europa 2020” oraz strategii na rzecz równości kobiet i mężczyzn państwa członkowskie muszą podjąć dalsze działania.

- **Kontekst**

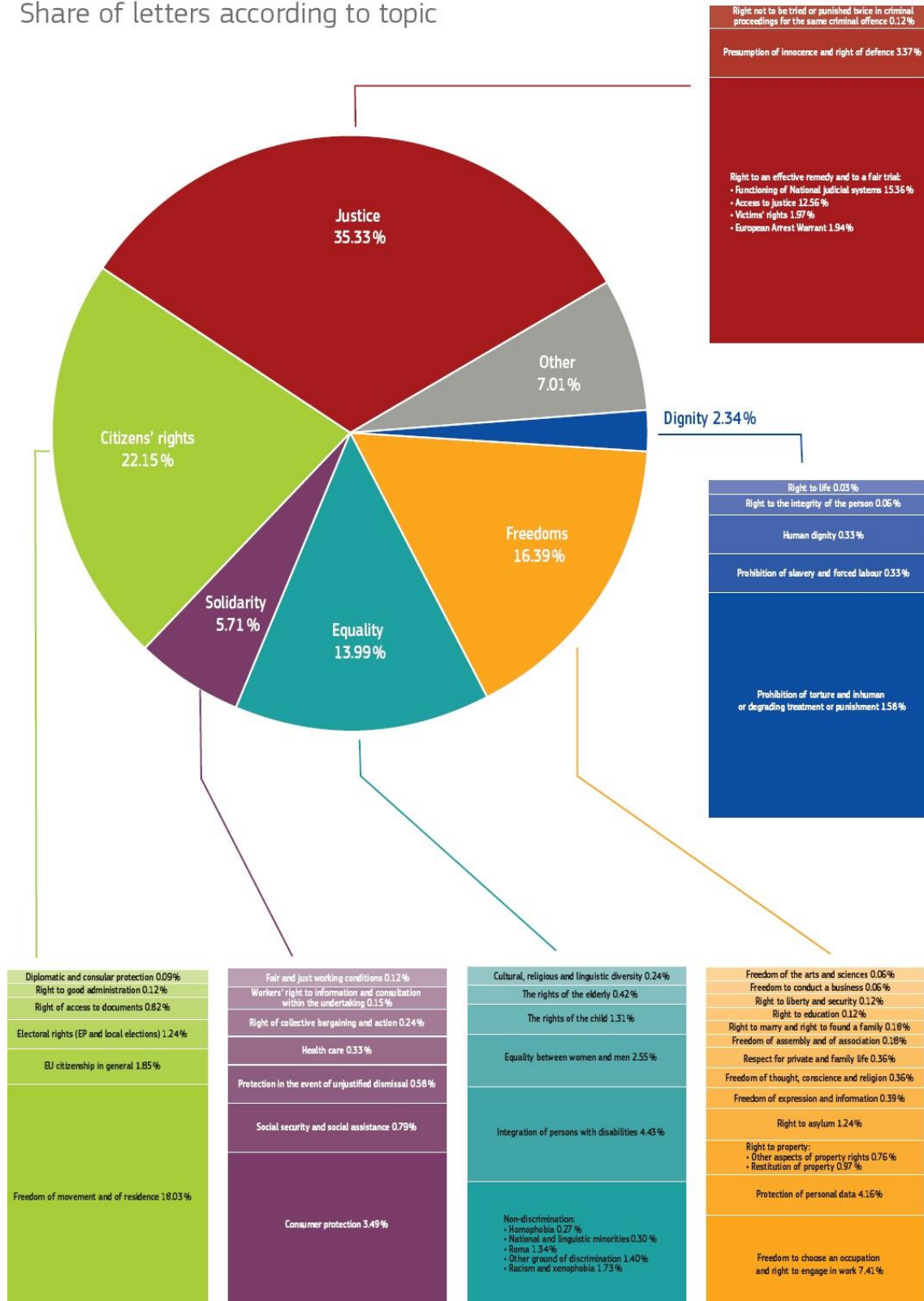
Wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego w dniu 1 grudnia 2009 r. Karta praw podstawowych Unii Europejskiej stała się dokumentem prawnie wiążącym. W Karcie określono prawa podstawowe, takie jak wolność wypowiedzi i prawo do ochrony danych osobowych, odzwierciedlające wspólne wartości Europy oraz jej dziedzictwo konstytucyjne.

W październiku 2010 r. Komisja przyjęła strategię skutecznego wprowadzania w życie Karty praw podstawowych. Opracowała ona też listę kontrolną dotyczącą praw podstawowych, aby usprawnić ocenę wpływu jej wniosków ustawodawczych na te prawa. Na wniosek Parlamentu Europejskiego Komisja zobowiązała się również do informowania obywateli, kiedy jest uprawniona do działania w odniesieniu do kwestii dotyczących praw podstawowych, oraz do

corocznego publikowania sprawozdań ze stosowania postanowień Karty, co umożliwi kontrole postępów w tym zakresie. Praktyczne informacje na temat egzekwowania praw obywatelskich dostępne są na europejskim portalu „e-sprawiedliwość”;

- **ZALĄCZNIK**

Share of letters according to topic

- **Informacje dodatkowe**

Komisja Europejska – Prawa podstawowe:

http://ec.europa.eu/justice/fundamental-rights/index_pl.htm

Komisja Europejska – równość płci:

http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/index_pl.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE do spraw sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa:

<http://ec.europa.eu/reding>

9. OBYWATELSTWO UE - Komisja proponuje 12 nowych działań na rzecz wzmocnienia praw obywateli

Komisja Europejska zaprezentowała nową inicjatywę na rzecz wzmocnienia praw obywateli UE, obejmującą szereg działań w celu rozwiązania problemów, z którymi obywatele wciąż stykają się na co dzień. Sprawozdanie z 2013 r. na temat obywatelstwa UE przedstawia 12 konkretnych sposobów pomocy Europejczykom w lepszym wykorzystaniu ich praw obywatelskich, od szukania pracy w innym państwie UE po zapewnienie większego udziału w demokratycznym życiu Unii. Kluczowe propozycje dotyczą ułatwiania obywatelom pracy i szkolenia się w innym państwie UE, ograniczania nadmiernej biurokracji dla obywateli UE pracujących i podróżujących w UE oraz zniesienia przeszkód przy dokonywaniu zakupów za granicą. W trwającym Europejskim Roku Obywateli sprawozdanie na temat obywatelstwa UE jest odpowiedzią na liczne sygnały ze strony obywateli UE, którzy donoszą o problemach, jakich doświadczają podczas podróży, przeprowadzki lub dokonywaniu zakupów w innym państwie UE.

„Obywatelstwo UE jest największym atutem integracji europejskiej. Dla unii politycznej jest ono tym, czym euro jest dla unii gospodarczej i walutowej. Dzisiejsze sprawozdanie na temat obywatelstwa stawia obywateli UE na pierwszym planie”, powiedziała wiceprzewodnicząca Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Obywatelstwo UE ciągle ewoluuje od chwili włączenia go do Traktatów w 1993 r., jednak nie osiągnęło jeszcze dojrzałości: obywatele wciąż doświadczają przeszkód w wykonywaniu swych praw w codziennym życiu. Otrzymujemy rocznie ponad milion zapytań od obywateli w

kwestiach związanych z ich prawami. Dlatego też podejmujemy dziś działania w celu wzmocnienia praw obywateli w codziennych sytuacjach, takich jak poszukanie pracy, dokonywanie zakupów przez internet czy udział w europejskim procesie decyzyjnym.”

Od ustanowienia praw obywatelskich UE w traktacie z Maastricht minęło 20 lat, jednak prawa te nie zawsze urzeczywistniają się w codziennym życiu obywateli. Obywatele UE potwierdzili to w szeroko zakrojonych konsultacjach społecznych na temat obywatelstwa UE, w których 12 000 obywateli UE podało przykłady wciąż doświadczanych utrudnień biurokratycznych, na przykład podczas korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się. Badania Eurobarometru na temat obywatelstwa i praw wyborczych, szereg bezpośrednich dialogów obywateli z politykami szczebla krajowego i europejskiego, jak i duża liczba zapytań na temat praw UE napływających do serwisu informacyjnego Europe Direct potwierdzają, że sporo pozostaje jeszcze do zrobienia. Komisja odpowiada na te obawy.

W kontekście kryzysu finansowego i zadłużeniowego należy rozwiązać problem przeszkód, których doświadczają obywatele UE poszukujący w innych państwach UE miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji i które zniechęcają obywateli do dokonywania zakupów na całym obszarze rynku wewnętrznego. Jest to tym bardziej istotne, że w perspektywie unii politycznej UE podąża w kierunku prawdziwej unii gospodarczej i walutowej.

Sprawozdanie z 2013 r. na temat obywatelstwa UE ogłasza **12 nowych działań w sześciu dziedzinach**, których celem jest wzmocnienie praw obywateli (pełna lista 12 działań znajduje się w załączniku):

1. **Usuwanie przeszkód dla pracowników, studentów i stażystów w UE**

- poprzez rozważenie **przedłużenia prawa osób poszukujących pracy do otrzymywania zasiłków dla bezrobotnych od swojego państwa** w okresie poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim powyżej aktualnie obowiązującego okresu trzech miesięcy, w celu zwiększenia mobilności pracowników oraz
- Poprzez ustalenie **ram jakości dla staży**, określających prawa i obowiązki stron, tak by zapewnić, że staże nie będą wykorzystywane jako forma „nieodpłatnej pracy”.

2. **Zmniejszenie formalności administracyjnych w państwach członkowskich**

- poprzez **ułatwienie uznawania dokumentów tożsamości i dokumentów pobytowych**, gdy obywatele podróżują lub muszą potwierdzić swoją tożsamość w innym państwie UE, między innymi dzięki **nieobowiązkowym jednolitym**

dokumentom europejskim, którymi obywatele mogliby posługiwać się we wszystkich państwach UE oraz

- poprzez ułatwienie **uznawania świadectw przydatności do ruchu drogowego pojazdów** w całej UE.

3. **Ochrona najsłabszych w UE**

- poprzez stworzenie **karty inwalidzkiej UE** uznawanej wzajemnie przez państwa UE, tak by 80 milionów osób niepełnosprawnych korzystających z prawa do przemieszczania się mogło także korzystać z przywilejów zagwarantowanych przez krajowe karty (np. dostęp do transportu, turystyki, kultury i wypoczynku) oraz
- poprzez propozycję szeregu ustaw mających na celu **wzmocnienie praw procesowych obywateli**, w szczególności **dzieci** i najsłabszych grup obywateli, w sytuacji gdy są podejrzani lub oskarżeni o popełnienie przestępstwa.

4. **Zniesienie przeszkód podczas dokonywania zakupów w UE**

- poprzez **ulepszenie zasad w zakresie rozwiązywania sporów transgranicznych** dotyczących zakupów przez internet lub w innym kraju UE opiewających na niewielką kwotę (europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń może umożliwić konsumentom szybki zwrot pieniędzy) oraz
- poprzez pracę nad **internetowym narzędziem zapewniającym większą przejrzystość przy zakupie produktów cyfrowych** oraz umożliwiającym obywatelom porównywanie ofert z różnych państw.

5. **Promowanie dostępności ukierunkowanych i przystępnych informacji na temat UE**

- poprzez **udostępnienie lokalnej administracji narzędzi do e-szkoleń** oraz zapewnienie obywatelom przejrzystych informacji objaśniających, do kogo mogą zwrócić się w celu rozwiązania problemów.

6. **Zwiększanie udziału obywateli w procesie demokratycznym**

- poprzez pracę nad możliwościami **utrzymania przez obywateli UE prawa do głosowania w krajowych wyborach w ich państwach pochodzenia**. Odbieranie przez niektóre państwa członkowskie prawa do głosowania obywatelom, którzy całkowicie przeprowadzili się do innego państwa UE jest równoznaczne z karaniem obywateli za korzystanie z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się.

Sprawozdanie na temat obywatelstwa UE jest centralnym elementem Europejskiego Roku Obywateli (2013), a także stanowi bilans postępów od czasu pierwszego sprawozdania na temat obywatelstwa UE z 2010 r., omawiający realizację przez Komisję 25 działań ogłoszonych w październiku 2010 r.

Inicjatywa ta zbiega się z przyjęciem przez Komisję ostatniego sprawozdania na temat stosowania Karty praw podstawowych UE, uwzględniającej prawa obywateli, między innymi prawo do ochrony danych osobowych. Inicjatywie Komisji towarzyszy także sprawozdanie dotyczące postępów dokonanych w kierunku skuteczniejszego obywatelstwa UE, stanowiące zapis osiągnięć w zakresie egzekwowania praw obywateli UE, takich jak swobodne przemieszczanie się, prawa polityczne, ochrona konsularna oraz zwalczanie dyskryminacji ze względu na przynależność państwową.

- **Kontekst**

Obywatele UE wciąż zmagają się z przeszkodami w korzystaniu w życiu codziennym z prawa do swobodnego przemieszczania się. Komisja uważnie słucha tych obaw i działa w celu wzmocnienia praw obywateli. Sprawozdanie z 2013 r. na temat obywatelstwa UE dobrze wpisuje się w debatę na temat przyszłości Unii Europejskiej. Pogłębionej integracji musi towarzyszyć zwiększona legitymacja demokratyczna.

W sprawozdaniu z 2013 r. na temat obywatelstwa Komisja analizuje także ostatnio dokonane osiągnięcia oraz wskazuje wciąż istniejące przeszkody uniemożliwiające obywatelom pełne korzystanie z przysługujących im praw.

W pierwszym sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE przyjętym w 2010 r. nakreślono 25 działań mających zaradzić problemom napotykanym przez obywateli UE podczas wykonywania swoich praw. Od tego czasu Komisja pracuje nad realizacją swoich obietnic poprzez:

- wzmocnienie praw blisko 75 mln ofiar przestępstw rocznie w całej UE;
- ograniczenie biurokracji dla 3,5 mln osób rejestrujących samochód w innym państwie UE każdego roku, co przyniesie oszczędności rzędu 1,5 mld euro;
- zakazanie stosowania dodatkowych opłat za korzystanie z kart kredytowych oraz domyślnie zaznaczonych pól dla osób dokonujących zakupów online;
- wzmocnienie prawa do rzetelnego procesu dla wszystkich obywateli UE, co znajdzie zastosowanie do 8 mln postępowań rocznie;
- wyjaśnienie praw majątkowych 16 mln „międzynarodowych” par mieszkających w UE.

- **Dodatkowe informacje**

Komisja Europejska – obywatelstwo UE:

http://ec.europa.eu/justice/citizen/index_pl.htm

Europejski Rok Obywateli (2013):

<http://europa.eu/citizens-2013/pl/home><http://europa.eu/citizens-2013/pl/home>

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

10. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Migracja siłą napędową rozwoju

Komisja Europejska przedstawiła 22 maja 2013 r. swoje stanowisko dotyczące sposobów, w jakie migracja i mobilność mogą przyczynić się do sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz sposobów wzmocnienia globalnej współpracy w tej dziedzinie.

Komunikat Komisji „Maksymalizacja wpływu migracji na rozwój” będzie stanowił podstawę dla wypracowania wspólnego stanowiska przez UE i jej państwa członkowskie w ramach dialogu na wysokim szczeblu w sprawie migracji międzynarodowej i rozwoju, który odbędzie się podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w dniach 3-4 października 2013 r. Dialog ten stanowi niepowtarzalną okazję dla decydentów politycznych i osób pracujących w dziedzinie rozwoju, aby rozpatrzyć możliwe kierunki działań na rzecz światowego programu sprzyjającego włączeniu społecznemu i opartego na prawach zarządzania migracją, a także aby zastanowić się nad sposobami promowania roli migracji jako siły napędowej innowacji i rozwoju.

„Migracja i mobilność są kluczowymi czynnikami zrównoważonego rozwoju, jednak międzynarodowa współpraca w tej dziedzinie musi nabrać rozpędu. Październikowy dialog ONZ na wysokim szczeblu będzie niepowtarzalną okazją do przedstawienia globalnego programu w zakresie migracji i rozwoju oraz do promowania konkretnych środków, które w istotnym stopniu mogą poprawić warunki życia migrantów”, powiedziała komisarz do spraw wewnętrznych **Cecilia Malmström**.

Andris Piebalgs, komisarz UE ds. rozwoju, podkreślił, że „migracja powinna zostać uznana za istotny czynnik sprzyjającego włączeniu społecznemu i rozwojowi gospodarczego, społecznego i ekologicznego, a co za tym idzie, za priorytet w ramach agendy rozwoju ONZ po 2015 r.”.

Mając na uwadze propagowanie migracji i mobilności jako siły napędowej rozwoju zarówno dla krajów pochodzenia, jak i krajów przeznaczenia o niskich i średnich dochodach, Komisja

wzywa wszystkie zainteresowane podmioty do wykorzystania możliwości związanych z migracją międzynarodową oraz stawienia czoła wyzwaniom w tej dziedzinie, a w szczególności do:

- zapewnienia, aby w strategiach w dziedzinie rozwoju uznawano migrację i mobilność za czynniki wspomagające rozwój;
- poszanowania godności oraz zapewnienia przestrzegania praw podstawowych i praw człowieka migrantów niezależnie od ich statusu prawnego;
- poświęcenia większej uwagi wzajemnym powiązaniom kwestii zmian klimatu, degradacji środowiska naturalnego i migracji;
- dostrzeżenia wyzwań związanych z postępującą urbanizacją oraz wzrostem migracji dla miast i regionów miejskich;
- usprawnienia zarządzania migracją w ramach współpracy dwustronnej i regionalnej, w tym poprzez współpracę z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
- sprzyjania międzynarodowej i regionalnej mobilności pracowników.

Ponadto w komunikacie przedstawiono również sposób, w jaki w polityce i w praktyce UE można by przyjąć bardziej ambitne podejście do zagadnień migracji i rozwoju, w szczególności w ramach globalnego podejścia do kwestii migracji i mobilności, unijnej polityki rozwoju, a także Programu działań na rzecz zmian. W celu dokonania bardziej wyczerpującej analizy roli migracji i mobilności dla zrównoważonego rozwoju, określono pewną liczbę nowych priorytetów, w tym promowanie pozytywnego wpływu migracji między krajami rozwijającymi się w zakresie zarządzania i rozwoju, a także włączenie migracji do agendy rozwoju. Ponadto Komisja zobowiązuje się do zwiększenia wsparcia na rzecz inicjatyw dotyczących migracji i rozwoju, w tym poprzez wspieranie państw partnerskich UE w zakresie odpowiedniego zarządzania migracją.

- **Kontekst**

Całkowita liczba migrantów na świecie wzrosła z 150 mln w 2000 r. do 214 mln w 2010 r.¹. Ponad połowa z nich mieszka w krajach o niskim i średnim dochodzie, a wiele krajów rozwijających się jest równocześnie krajami pochodzenia i przeznaczenia migrantów. Ta zwiększona regionalna i globalna mobilność stwarza możliwości, przyczyniając się również do zmniejszenia ubóstwa oraz rozwoju innowacyjności. Konieczne jest jednak również skuteczne

¹ Raport Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM) z 2010 r. „The Future of Migration: Building Capacities for Change” (Przyszłość migracji: rozwijanie potencjału w kierunku zmian).

zarządzanie migracją, aby sprostać takim wyzwaniom jak „drenaż mózgów” (emigracja wykształconych osób), wykorzystywanie migrantów oraz wpływ migracji na urbanizację.

W ramach swojego globalnego podejścia do kwestii migracji i mobilności UE opracowała wyważoną i wszechstronną zewnętrzną politykę migracyjną, w ramach której migracja i rozwój stanowią jeden z czterech operacyjnych obszarów priorytetowych. Migracja jest również szczegółowym priorytetem unijnego Programu działań na rzecz zmian (strategii Komisji Europejskiej mającej na celu skoncentrowanie działań na rzecz krajów i sektorów najbardziej potrzebujących wsparcia).

UE jest największym na świecie darczyńcą pomocy na rzecz rozwoju i będzie nadal udzielać istotnego wsparcia w nadchodzących latach. Migracja jest priorytetowym elementem unijnej współpracy na rzecz rozwoju. W latach 2004–2012 Komisja przeznaczyła prawie 1 mld EUR na ponad 400 projektów związanych z migracją.

Dialog ONZ na wysokim szczeblu w sprawie migracji międzynarodowej i rozwoju odbędzie się w dniach 3–4 października 2013 r. — komisarz Malmström będzie reprezentowała UE.

Dialog ONZ na wysokim szczeblu ma na celu określenie konkretnych środków przyczyniających się do wzmocnienia spójności i współpracy na wszystkich szczeblach, mając na uwadze zwiększenie korzyści płynących z migracji międzynarodowej zarówno dla migrantów, jak i krajów, a także wzmocnienie powiązań między migracją, a rozwojem. Odbędzie się on w ramach przygotowań do agendy rozwoju ONZ po 2015 r.

Dyskusje, które odbędą się w ramach dialogu na wysokim szczeblu skupią się na:

- ocenie skutków migracji międzynarodowej dla zrównoważonego rozwoju oraz wskazaniu właściwych priorytetów w celu przygotowania ram rozwoju po 2015 r.;
- sposobach zapewnienia poszanowania i ochrony praw wszystkich migrantów, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dzieci, jak również sposobach zapobiegania przemytowi nielegalnych migrantów i handlowi ludźmi oraz zwalczania tych procederów, a także zapewnienia migracji zorganizowanej, legalnej i bezpiecznej;
- zacieśnianiu partnerstw i współpracy w dziedzinie migracji międzynarodowej, mechanizmach umożliwiających skuteczne włączenie kwestii migracji do polityki w dziedzinie rozwoju a także propagowaniu spójności na wszystkich szczeblach oraz
- międzynarodowej i regionalnej mobilności pracowników oraz jej wpływie na rozwój.

- **Komunikat Komisji Europejskiej COM (2013) 292 pt. Maksymalizacja wpływu migracji na rozwój. Wkład UE do dialogu ONZ na wysokim szczeblu i kolejne kroki w kierunku zacieśnienia związku między rozwojem a migracją:**

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0292:FIN:PL:PDF>

11. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja ustanawia europejską platformę społeczeństwa obywatelskiego przeciwko handlowi ludźmi

Aby pomóc ofiarom współczesnej formy niewolnictwa, Europa musi postawić na ściślejszą współpracę. Ponad sto organizacji obywatelskich z Europy połączyło siły w ramach nowej unijnej platformy społeczeństwa obywatelskiego przeciwko handlowi ludźmi. Platforma, którą ustanowiła 31 maja br. Komisja Europejska, będzie służyć jako forum dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego działających na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym w dziedzinie praw człowieka, praw dziecka, praw kobiet, równości płci, praw imigrantów i udzielania schronienia ofiarom łamania tych praw. Uczestnicy będą mogli wymieniać się doświadczeniami i konkretnymi pomysłami, jak udzielać pomocy ofiarom, rozwijać swoje sieci kontaktów oraz zapobiegać handlowi ludźmi.

„Społeczeństwo obywatelskie ma do odegrania bardzo ważną rolę zarówno w walce z handlem ludźmi, jak i w ochronie ofiar tego procederu. Osoby zawodowo związane z tymi dziedzinami, w tym również pracujące bezpośrednio z ofiarami, mogą się wiele od siebie nawzajem nauczyć. Mogą też nam pomóc w formułowaniu konkretnych strategii walki z tego rodzaju przestępczością. Platforma zapewni im niezbędne zaplecze – nie tylko pomoc ze strony UE, ale też wsparcie, jakiego mogą udzielić sobie nawzajem. Platforma umożliwi im również dzielenie się wiedzą w całej Europie. Spodziewamy się, że wiedza ta będzie przydatna podczas formułowania przyszłych strategii UE w tej dziedzinie”, powiedziała komisarz do spraw wewnętrznych **Cecilia Malmström**.

Komisja będzie wspierać platformę, organizując regularne spotkania jej członków, podczas których będzie mogła zebrać ważne, aktualne informacje i opinie na temat głównych wyzwań, jakie stoją przed organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w ich codziennej działalności. Drugie spotkanie w ramach platformy zostało wstępnie wyznaczone na jesień. Komisja analizuje również obecnie sposoby ułatwienia komunikacji online między uczestnikami platformy.

Uroczystej inauguracji platformy dokonała 31 maja w Brukseli komisarz **Malmström**. Było to zarazem pierwsze spotkanie platformy. Przewodniczyła koordynator UE ds. zwalczania handlu ludźmi Myria Vassiliadou, a głos zabrało szereg prelegentów z różnych instytucji i agencji UE.

Uczestnicy spotkania omówili priorytety strategiczne i przyszłą działalność platformy, w tym również ewentualne kampanie informacyjne, a także zastanawiali się nad możliwościami zaangażowania w działalność platformy organizacji z siedzibą poza UE. Podzielili się również dobrymi praktykami w kwestii przeciwdziałania werbowaniu ofiar i reagowania na popyt online oraz omówili skuteczność tych praktyk.

- **Kontekst**

Wysiłki w celu zlikwidowania handlu ludźmi mogą być podejmowane tylko w ramach ścisłej współpracy wewnątrz Unii i poza nią.

Na szczeblu UE kwestie zapobiegania tego rodzaju przestępstwom, ochrony ofiar i ścigania przestępców reguluje **dyrektywa w sprawie zwalczania handlu ludźmi**. Jej zakres obejmuje również działania w obszarach takich jak prawo karne, wspieranie ofiar, prawa ofiar w postępowaniu karnym czy monitorowanie ustanawianych partnerstw, zwłaszcza ze społeczeństwem obywatelskim. Punktem wyjścia dyrektywy UE jest ochrona praw człowieka przy uwzględnieniu szczególnych problemów dotyczących obu płci. Jej głównym celem jest ochrona ofiar i zabezpieczenie interesów dzieci. Do dnia dzisiejszego tylko 9 krajów dokonało pełnej transpozycji dyrektywy (Czechy, Szwecja, Estonia, Łotwa, Litwa, Węgry, Polska, Rumunia i Finlandia), a 4 kraje dokonały częściowej transpozycji jej przepisów (Belgia, Bułgaria, Słowenia i Wielka Brytania).

W obecnych czasach, gdy w UE wzrasta liczba ofiar handlu ludźmi, strategia UE z 2012 r. określa 40 konkretnych inicjatyw, obejmujących również zwiększenie roli społeczeństwa obywatelskiego. Jednym z takich konkretnych działań jest właśnie utworzenie europejskiej platformy organizacji społeczeństwa obywatelskiego z państw członkowskich.

W marcu 2013 r. Komisja rozpoczęła przyjmowanie zgłoszeń organizacji do udziału w pracach platformy. W trakcie ostatecznej selekcji wzięto pod uwagę zapewnienie równej reprezentacji poszczególnych regionów i szerokiego wachlarza specjalizacji, a także obecne zaangażowanie w działania na szczeblu unijnym.

Komisja będzie kontynuować wdrażanie strategii przeciwko handlowi ludźmi przy współpracy z państwami członkowskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w tej dziedzinie.

- **Przydatne linki**

Strona internetowa komisarz Cecilii Malmström:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/malmstrom/index_en.htm

Strona internetowa DG do Spraw Wewnętrznych:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/index_en.htm

Strona internetowa Komisji Europejskiej poświęcona walce z handlem ludźmi :

<http://ec.europa.eu/anti-trafficking/>

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego z każdego kraju UE będące członkami platformy:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2013/docs/20130531_participating_civil_society_organisations_en.pdf

Pytania i odpowiedzi na temat handlu ludźmi w UE: [MEMO/13/331](#)

Infografika: Handel ludźmi w UE (w języku angielskim):

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/infographics/index_en.htm#0801262488c18d4a/c

Dane dotyczące handlu ludźmi (obejmujące okres 2008-2010): Sprawozdanie statystyczne za rok 2013:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2013/docs/20130415_thb_stats_report_en.pdf

Informacje o prawach przysługujących na mocy przepisów unijnych - Prawa ofiar:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/publications/index_en.htm#08012624899cc746/c

12. ZATRUDNIENIE I SPRAWY SPOŁECZNE - Bezpieczeństwo i higiena pracy.

Komisja ogłasza konsultacje społeczne na temat przyszłości strategii politycznej UE

Komisja Europejska zainicjowała 31 maja br. konsultacje społeczne, aby zapoznać się z opiniami obywateli po opublikowaniu wyników oceny europejskiej strategii w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2007–2012. Dzięki temu łatwiej będzie określić obecne i przyszłe wyzwania w dziedzinie BHP, jak również opracować odpowiednie rozwiązania. Do udziału w konsultacjach, które odbędą się od 31 maja do 26 lipca br. zaprasza się wszystkich

obywateli i organizacje. Komisja w szczególności oczekuje na uwagi przedstawicieli władz państw członkowskich, organizacji reprezentujących pracodawców i pracowników oraz zainteresowanych podmiotów i specjalistów w dziedzinie BHP.

László Andor, komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, powiedział: „Obecnie liczba wypadków przy pracy jest niższa niż kiedykolwiek, a unijne normy z zakresie BHP są wzorem dla całego świata. Inwestowanie w BHP daje wymierne korzyści – wpływa na zwiększenie wydajności oraz bezpieczeństwa pracowników, a tym samym na ograniczenie dni nieobecności w pracy oraz rotację personelu. Daje również większe zadowolenie z wykonywanej pracy, szczególnie w czasach kryzysu. Niemniej jednak i w tym obszarze polityki napotykamy wyzwania – dlatego wspólnie powinniśmy się zastanowić nad tym, jak im sprostać”.

Komisja Europejska opublikowała wyniki oceny europejskiej strategii w zakresie BHP na lata 2007–2012, które posłużą za podstawę konsultacji.

We wnioskach z opublikowanych wyników potwierdzono znaczenie europejskiego wymiaru polityki w dziedzinie BHP, w szczególności jeśli chodzi o pozytywne tendencje w ograniczaniu liczby wypadków przy pracy oraz rolę unijnej strategii w koordynowaniu wysiłków i zapewnianiu wspólnych ram działania.

Wiele jeszcze pozostaje do zrobienia, zwłaszcza jeżeli chodzi o skuteczniejsze wdrażanie przepisów BHP w mikro-, małych i średnich przedsiębiorstwach, tworzenie dokładniejszych narzędzi kontroli i gromadzenia dowodów, sprawniejsze przewidywanie zagrożeń oraz możliwości wystąpienia chorób zawodowych, jak również skuteczniejsze rozwiązanie problemów BHP związanych ze starzeniem się osób w wieku produkcyjnym.

- **Kontekst**

Od 2002 r. Komisja wypełnia swoją polityczną rolę w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez wieloletnie strategie, przyjmowane formalnie po przeprowadzeniu konsultacji społecznych i wdrażane dobrowolnie przez państwa członkowskie i zainteresowane podmioty.

Do tej pory przyjęto dwie strategie w zakresie BHP – pierwszą w 2002 r., która obejmowała okres do 2006 r. i drugą w 2007 r. na okres do 2012 r.

W strategii na lata 2007–2012 wyznaczono państwu członkowskiemu bardzo ambitny cel: ograniczyć liczbę wypadków przy pracy o 25 procent. Ponadto określono też kilka innych, konkretnych zadań, a mianowicie:

- skuteczniejsze wdrożenie poprawionych ram regulacyjnych UE w zakresie BHP,
- dostosowanie ram do zmian zachodzących w miejscach pracy,
- opracowanie spójnych strategii krajowych, dostosowanych do konkretnych warunków poszczególnych państw członkowskich oraz
- wpływanie na zmianę stylu pracy i podkreślanie wagi zapobiegania wypadkom w odniesieniu do całego społeczeństwa.

W kwietniu 2011 r. Komisja opublikowała przegląd śródkresowy strategii na lata 2007–2012. Obecnie na stronach internetowych Komisji można znaleźć ostateczną ocenę, opartą na wynikach szeroko zakrojonych konsultacji przeprowadzonych z wszystkimi najważniejszymi zainteresowanymi stronami: organami publicznymi zajmującymi się BHP w państwach członkowskich, organizacjami reprezentującymi pracodawców i pracowników na poziomie krajowym i unijnym, specjalistami i innymi zainteresowanymi podmiotami.

Przegląd śródkresowy strategii na lata 2007–2012:

[http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/sec/com_sec\(2011\)0547/_com_sec\(2011\)0547_en.pdf](http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/sec/com_sec(2011)0547/_com_sec(2011)0547_en.pdf)

- **Więcej informacji**

Konsultacje społeczne w sprawie polityki UE w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=699&consultId=13&furtherConsult=yes>

[Ocena europejskiej strategii w dziedzinie BHP na lata 2007–2012](#)

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska²

² Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.